

Valtiovarainministeriö

E-KIRJE

VM2011-00875

VVC Ovaska Pasi(VM)

18.11.2011
JULKINEN

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia
Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2010

U/E-tunnus:

EUTORI-numero: EU/2011/0338

Ohessa lähetetään perustuslain 97 §:n mukaisesti selvitys Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta Euroopan unionin varainhoitovuoden 2010 osalta.

Valtiovarainministeri

Jutta Urpilainen

Lainsäädäntöasiantuntija

Pasi Ovaska

LIITTEET Perusmuistio VM2011-00880

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi

VVC Ovaska Pasi(VM)

18.11.2011
JULKINEN

Asia

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2010

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

EU/2011/0338

U-tunnus / E-tunnus:

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on julkaissut 10.11.2011 vuosikertomuksensa varainhoitovuodelta 2010.

Tilintarkastustuomioistuin esittelee vuosikertomuksen ECOFIN- neuvostolle 30.11.2011

Asiakirjat:

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2010.

Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavat tilintarkastustuomioistuimen kertomukset ovat tilintarkastustuomioistuimen Internet-sivuilla (<http://www.eca.europa.eu>).

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

Sopimus Euroopan unionin toiminnasta 287 ja 319 artikla.

Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 143 artikla ja 181 artiklan 2 kohta.

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle lausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kunkin varainhoitovuoden päätyttyä tilintarkastustuomioistuin laatii vuosikertomuksen, johon on liitetty toimielinten vastaukset.

Neuvoston määränemmistöllä antamasta suosituksesta Euroopan parlamentti myöntää komissiolle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden.

Neuvosto antaa helmikuussa 2012 Euroopan parlamentille varainhoitovuoden 2010 komission vastuuvapautta koskevan suosituksen. Neuvoston suosituksen valmistelu aloitetaan tammikuussa 2012 neuvoston alaisessa työryhmässä, budjettikomiteassa.

Käsittelijä(t):

VM/VVC, lainsäädäntöasiantuntija Pasi Ovaska, puh. (09) 160 33282

Suomen kanta/ohje:

Alustavana kantana voidaan esittää käsittelyn tässä vaiheessa, että ei ole olemassa erityisiä perusteita olla esittämättä vastuuvapauden myöntämistä komissiolle varainhoitovuodelta 2010. On kuitenkin valitettavaa, että maksujen kokonaisvirhetaso on arvioitu suuremmaksi kuin varainhoitovuonna 2009. Näin ollen viime vuosina jatkunut positiivinen kehitys ei toteudu enää varainhoitovuonna 2010, vaikkakaan muutos ei ole dramaattinen.

Suomi katsoo tärkeäksi, että varainhoitoa parannetaan edelleen kaikilla politiikka-aloilla ja että tässä yhteydessä otetaan huomioon lainsäädännön yksinkertaistaminen, sekä valvonnan kustannustehokkuus. Suomi huomioi, että hajautetun hallinnointivastuun ja monimutkaisen säännösten vuoksi etenkin rakennetoimien ja maatalouspolitiikan alueella menoihin liittyy jo lähtökohtaisesti suuria riskejä, joita on nykyisten laajuisten menojen ja jäsenvaltioiden vaihtelevien hallintokulttuurien vuoksi erittäin vaikea riittävässä määrin ja yhdenmukaisesti hallita. Edellä mainitut seikat lisäävät myös hallinnollista taakkaa, jota tulisi pyrkiä vähentämään merkittävästi. Ennen kaikkea säädöksiä ja valvontamenettelyjä tulisi selkeyttää.

Tilintarkastustuomioistuimen huomautuksia sekä komission ja muiden toimielinten vastauksia koskevat yksityiskohtaiset kannanotot ovat Suomessa valmisteltavana ja Suomen kanta tulee täsmentymään neuvoston budjettikomitean käsittelyn aikana tammikuussa ja helmikuussa 2012.

Pääasiallinen sisältö:

Yhteenveto ja kehitys vuonna 2010

- Euroopan unionin tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:n taloudellisesta asemasta sekä toimien tuloksista ja rahavirroista.
- Tilien perustana olevien maksujen virhetaso oli kuitenkin olennainen, ja EU:n talousarvion arvioitu **kokonaisvirhetaso oli 3,7 prosenttia** (vuonna 2009: 3,3 prosenttia). Valvontajärjestelmillä kyettiin varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus kaiken kaikkiaan osittain vaikuttavasti.
- Tilintarkastustuomioistuin arvioi koheesiopolitiikan, energian ja liikenteen toimintalohkoryhmän (joka on virhealtin EU:n menoala) menojen virhetason olevan korkeampi kuin varainhoitovuonna 2009. Toimintalohkoryhmän **arvioitu virhetaso on 7,7 prosenttia**.

- Muilla EU:n menoaloilla arvioitu virhetaso on pysynyt melko vakaana. Maatalouden ja luonnonvarojen toimintalohkoryhmän arvioitu **virhetaso oli 2,3 prosenttia**, joten se ylittää olennaisuusrajan. Yhdenntetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän (IACS) kattamissa suorissa maksuissa virhetaso ei sen sijaan ollut olennainen.

Suomea koskevat kohdat

Suomea koskevia huomautuksia oli hyvin vähän. Huomautukset liittyivät käytännössä melkein ainoastaan alv-varaumiin. Varaumien ansiosta komissio voi oikaista jäsenvaltioiden alv-ilmoituksiin sisältyviä epäselviä osatekijöitä lakisääteisen neljän vuoden aikarajan jälkeen. Vuoden 2010 lopussa tällaisia avoinna olevia varaumia oli Suomen osalta 8 kappaletta.

Lisäksi vuosikertomuksesta löytyy yksi huomautus liittyen BKTL-tuloon. Suurista tarkistuksista on ilmoitettava komissiolle ja BKTL-komitealle etukäteen, mutta Suomi ei ilmoittanut tarkistuksesta ennalta.

* * *

Luku 1: Tarkastuslausuma 2010

Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että Euroopan unionin tilinpäätös antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot unionin taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2010 sekä toimien tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Asettamatta kyseenalaiseksi edellä esittämänsä kantaa tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että komissio on muuttanut tilinpäätösperiaatteita, joita se soveltaa sellaiseen rahoitusjärjestelyjä koskevia välineitä toteuttavien rahastojen perustamiseksi tai rahastoihin maksettavien osuuksien maksamiseksi suoritettuun ennakkorahoitukseen, jota ei vielä ole käytetty lainojen, takausten tai pääomasijoitusten muodossa. Muutoksen vuoksi komission oli esitettävä uudestaan Euroopan unionin varainhoitovuoden 2009 tilinpäätös, jonka osalta tilintarkastustuomioistuin antoi huomautuksia sisältämättömän lausuman.

Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että varainhoitovuoden 2010 tilien perustana olevat EU:n tulot ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että varainhoitovuoden 2010 tilien perustana olevat sitoumukset ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että valvontajärjestelmillä kyettiin varmistamaan tilien perustana olevien maksujen laillisuus ja asianmukaisuus kaiken kaikkiaan osittain vaikuttavasti. Maatalouden ja luonnonvarojen toimintalohkoryhmän sekä koheesiopolitiikan, energian ja liikenteen toimintalohkoryhmän virhetaso on olennainen.

Tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan tilien perustana olevien maksujen todennäköisin virhetaso on 3,7 prosenttia.

Tilintarkastustuomioistuin katsoo edellisessä kohdassa kuvattujen tekijöiden merkittävyyden perusteella, että varainhoitovuoden 2010 tilien perustana olevien maksujen virhetaso on olennainen.

Luku 2: Tulot

127,8 miljardia euroa

Euroopan unioni rahoittaa menonsa tuloillaan, joista ylivoimaisesti suurin osa koostuu omista varoista. Tilintarkastustuomioistuin totesi tarkastustyönsä perusteella, että tulotapahtumien virhetaso ei ollut olennainen. Järjestelmissä havaittiin kuitenkin joitakin puutteita, jotka liittyvät tapahtumien testaamiseen.

Tilintarkastustuomioistuin totesi, että valvontajärjestelmillä kyettiin yleisesti ottaen varmistamaan vaikuttavasti tulotapahtumien sääntöjenmukaisuus. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin aiempien vuosien tapaan menettelyissä ja järjestelmissä ongelmia, jotka vaikuttavat niiden perinteisten omien varojen arvoon, joiden maksamista on lykätty. Alv:oon perustuvien omien varojen osalta on edelleen voimassa pitkäaikaisia varaumia, mutta sumaa ollaan purkamassa. Alv-direktiivien soveltamista koskevassa seurannassa on ilmennyt viiveitä. BKTL:oon perustuvien omien varojen kohdalla tietyt puutteet ovat yhä olemassa, ja BKTL-luetteloiden tarkastaminen on vielä kesken.

Luku 3: Maatalous ja luonnonvarat

56,8 miljardia euroa

Suurin osa Euroopan maatalouden tukirahaston (eli maataloustukirahaston) suorista tuista maksetaan edunsaajille viljellyn alan perustella. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (eli maaseuturahasto) osarahoittaa hankkeita, joilla kehitetään maataloutta, elämää maaseudulla ja ympäristönsuojelutoimenpiteitä. Sekä maataloustukirahaston että maaseuturahaston toimien sääntöjenmukaisuuden varmistamiseen pääasiallisesti käytetty valvontajärjestelmä on yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä (IACS). Menoja hallinnoidaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin toteaa tarkastustyönsä perusteella, että virhetaso oli olennainen maatalouden ja luonnonvarojen toimintalohkoryhmän maksuissa. Arvioitu virhetaso oli 2,3 prosenttia. Virhetaso ei kuitenkaan ollut olennainen yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän kattamissa suoran tuen maksuissa, joiden määrä oli 39,7 miljardia euroa. Tarkastuksessa ilmeni, että maaseudun kehittämiseen liittyvissä menoissa virheiden esiintyvyys oli suurempi kuin maataloustukirahaston maksuissa: 27 prosenttiin tarkastetuista maataloustukirahaston maksuista liittyi virhe, kun taas maaseudun kehittämisen osalta jonkinasteisia virheitä esiintyi 50 prosentissa maksuista. Useimmin esiintyvä virhetyyppi oli se, että edunsaajat olivat ilmoittaneet maa-alan liian suurena.

Tilintarkastustuomioistuin totesi, että tarkastetuilla maatalouden ja luonnonvarojen toimintalohkoryhmän valvontajärjestelmillä kyettiin osittain vaikuttavasti varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus. Tietyissä maksujavirastoissa esiintyi puutteita esimerkiksi

viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmässä (LPIS), jonka perusteella maksut suoritetaan viljelijöille. Puutteita havaittiin myös kansallisten tarkastajien paikalla toimittamien tarkastusten laadussa ja luotettavuudessa.

Luku 4: Koheesiopolitiikka, energia ja liikenne

40,6 miljardia euroa

Koheesiopolitiikalla pyritään taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseen EU:ssa. Energia- ja liikennealan menoilla tuetaan kestäviä ja kilpailukykyisiä energia- ja liikennejärjestelmiä ja -palveluja. EU:n tukemia hankkeita toteuttavat yksityiset henkilöt, yhdistykset, yksityiset ja julkiset yritykset tai paikalliset, alueelliset ja kansalliset julkiset tahot.

Komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat yhdessä koheesiopolitiikan menoja, jotka vastaavat yli 90:ää prosenttia toimintalohkoryhmän menoista. Jäsenvaltiot vastaavat hankkeiden valinnasta ja seurannasta sekä hallinnoivat ja tarkastavat niihin liittyviä maksuja. Jäsenvaltiot ilmoittavat hankkeiden vetäjille aiheutuneet menot jaksoittain komissiolle, joka korvaa osan menoista (yhteisrahoitus). Ilmoitetut menot voidaan korvata ainoastaan, jos ne ovat EU:n ja jäsenvaltioiden sääntöjen mukaisia. Komissio vastaa suurelta osin energia- ja liikennealan menojen toteuttamisesta.

Tilintarkastustuomioistuin totesi tarkastustyönsä perusteella, että koheesiopolitiikan, energian ja liikenteen toimintalohkoryhmän maksujen virhetaso oli olennainen. Tarkastetuista 243 maksusta 49 prosenttiin liittyi jonkinasteinen virhe, ja arvioitu virhetaso on 7,7 prosenttia. Ennen kuin tiedot koheesiopolitiikan menoista lähetetään komissiolle korvaamista varten, jäsenvaltioiden viranomaisien on tarkastettava, etteivät ne sisällä virheitä. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 58 prosenttia virheellisistä tapahtumista oli sellaisia, jista jäsenvaltioiden viranomaisilla oli riittävästi tietoa niin, että ne olisivat voineet havaita ja korjata ainakin osan virheistä. Noin kolme prosenttia tarkastetuista maksuista liittyi hankkeisiin, jotka eivät olleet lainkaan tukikelpoisia, ja ne muodostavat yli kolmanneksen arvioidusta virhetasosta.

Julkisia hankintoja koskevia sääntöjä oli rikottu viidenneksessä tarkastetuista tapahtumista. EU:n ja jäsenvaltioiden julkisia hankintoja koskevien sääntöjen vakavia rikkomisia havaittiin viidessä prosentissa tarkastetuista maksuista, ja ne muodostavat 24 prosenttia kaikista kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevista virheistä ja lähes kolmanneksen arvioidusta virhetasosta.

Erilaisten tukeen oikeuttamattomien kulujen (esimerkiksi liiallisten hankekulujen) ilmoittaminen ja ilmoitettuja kuluja koskevan todentavan aineiston puuttuminen muodostivat noin neljänneksen arvioidusta virhetasosta. Rahoitusjärjestelyjä koskevia välineitä jäsenvaltioissa toteuttavat rahastot vastaavat yhä suuremmasta osasta koheesiopolitiikan menoja. Rahoitusjärjestelyjä koskevia välineitä oli vuoden 2010 loppuun mennessä perustettu noin 8,1 miljardin euron arvosta. Lainsäädännön mukaisia keskeisiä vaatimuksia ei ollut noudatettu seitsemässä 13 tarkastetusta tapahtumasta, joissa oli suoritettu maksuja kyseisille rahastoille. Komissiolla ei myöskään ole riittäviä seurantatietoja rahoitusjärjestelyjä koskevien välineiden avulla toteutettujen toimien tosiasiallisesta tilanteesta vastaanottajien tasolla.

Tilintarkastustuomioistuin totesi, että tarkastusviranomaiset kykenivät varmistamaan koheesiopolitiikan alan maksujen sääntöjenmukaisuuden osittain vaikuttavasti.

Tarkastusviranomaisten työssä – joka on jäsenvaltioiden toteuttamien valvontajärjestelyjen keskeinen osatekijä – havaittuihin puutteisiin kuuluivat muun muassa tarkastusten viivästyminen; lisäksi komissio ei ole antanut riittäviä ohjeita hanketarkastusten sisällöstä ja laajuudesta.

Luku 5: Unionin ulkopuolelle suunnattu tuki sekä kehitysyhteistyö ja laajentuminen

6,5 miljardia euroa

Tämän toimintalohkon menot liittyvät kehitysapuun ja taloudelliseen yhteistyöhön Aasian, Latinalaisen Amerikan sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (AKT-valtioiden) kanssa, alan aihekohtaisiin ohjelmiin, Euroopan naapuruuspolitiikkaan, laajentumisstrategiaan, humanitaariseen apuun sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteutettuun toimintaan.

Toimintalohkoa hallinnoidaan suoraan komission pääosastoissa joko Brysselissä sijaitsevasta päätoimipaikasta tai tuensaajamaissa sijaitsevista edustustoista käsin taikka yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa. Varat käytetään mm. hankekulujen korvaamiseen ja vähemmässä määrin talousarviotukeen. AKT-maille annetaan kehitysapua myös Euroopan kehitysrahastoista.

Tilintarkastustuomioistuin toteaa tarkastustyönsä perusteella, että virhetaso ei ollut olennainen unionin ulkopuolelle suunnatun avun, kehitysyhteistyön ja laajentumisasioiden toimintalohkoryhmän maksuissa, kun toimintalohkoryhmää arvioidaan kokonaisuutena. Arvioitu virhetaso oli 1,7 prosenttia. Väli- ja loppumaksuissa virhetaso oli sitä vastoin olennainen.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että 23 prosenttiin edunsaajille suoritetuista maksuista liittyi virhe. Kaikki kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevat virheet havaittiin väli- ja loppumaksuissa. Kaksi kolmasosaa virheistä esiintyi loppumaksuissa; kyseisiä virheitä ei ollut havaittu komission valvontamenettelyissä. Lisäksi havaittiin, että otoksessa esiintyi paljon virheitä, joita ei voida ilmaista kvantitatiivisesti, mm. hankintamenettelyissä ja jatkosopimuksissa.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että unionin ulkopuolelle suunnatun tuen sekä kehitysyhteistyön ja laajentumisasioiden toimintalohkoryhmää koskevilla valvontajärjestelmillä kyettiin varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus osittain vaikuttavasti.

Luku 6: Tutkimus ja muut sisäiset politiikat

9,0 miljardia euroa

Tutkimuspolitiikalla pyritään edistämään tutkimusalan investointeja ja siirtymistä osaamistalouteen. Maksut suoritetaan tutkimuksen kuudennesta ja seitsemännestä monivuotisesta puiteohjelmasta, ja maksujen täytäntöönpanosta vastaa suurimmaksi osaksi komissio suoran keskitetyn hallinnoinnin periaatteen mukaisesti. Edunsaajina voivat olla tutkimuslaitokset, yliopistot, yksityishenkilöt, yritykset tai julkishallinto.

Tilintarkastustuomioistuin toteaa tarkastuksensa perusteella, että tutkimuksen ja muiden sisäisten politiikkojen toimintalohkoryhmän virhetaso ei kaiken kaikkiaan ollut

olennainen; arvioitu virhetaso oli 1,4 prosenttia. Tutkimuksen puiteohjelmien väli- ja loppumaksujen virhetaso oli sen sijaan olennainen.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että 39 prosenttiin tarkastetuista edunsaajille suoritetuista maksuista liittyi virheitä: suurin osa virheistä (88 prosenttia) havaittiin väli- ja loppumaksuissa, ja 95 prosenttia kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevista virheistä koski tukeen oikeuttamattomien tai virheellisesti ilmoitettujen hankemenojen korvaamista tutkimuksen puiteohjelmista. Virheitä liittyi myös ilmoitettuihin välillisiin veroihin, poistoja koskevan menetelmän soveltamiseen sekä ennakkomaksuista kertyneiden korkojen ilmoittamiseen.

Tilintarkastustuomioistuin totesi jälleen, että tutkimuksen ja muiden sisäisten politiikkojen valvontajärjestelmillä kyettiin varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus osittain vaikuttavasti.

Luku 7: EU:n toimielinten ja elinten hallintomenot ja muut menot

9,3 miljardia euroa

Suurin osa hallintomenojen ja muiden menojen toimintalohkoryhmän menoista (63 prosenttia) liittyy henkilöstökuluihin kuten palkkoihin ja eläkkeisiin. Muu osa menoista koskee pääasiassa kiinteistöjä, laitteita, energiaa, viestintää ja tietotekniikkaa. Tilintarkastustuomioistuimen toimittamien Euroopan unionin virastojen ja muiden hajautettujen elimien tarkastusten tuloksista raportoidaan erityisvuosikertomuksissa, jotka julkaistaan erillisinä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tarkastustyönsä perusteella, että virhetaso ei kaiken kaikkiaan ollut olennainen hallintomenojen ja muiden menojen toimintalohkoryhmän maksuissa. Arvioitu virhetaso oli 0,4 prosenttia.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että hallintomenojen ja muiden menojen valvontajärjestelmillä kyettiin varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus vaikuttavasti. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin joukon virheitä ja puutteita, jotka liittyvät hankintamenettelyjen toteuttamiseen EU:n toimielimissä ja elimissä. Lisäksi yhdessä toimielimessä tiettyjen budjettikohtien toistuva vajaakäyttö on johtanut merkittäviin määrärahasiirtoihin ja sitä kautta rakennushankkeiden rahoittamiseen. Tarkastuksissa ilmeni myös, että palvelukseenottopäätöksiä ei aina ollut dokumentoitu asianmukaisesti. Kyseiset puutteet eivät olleet olennaisia koko toimintalohkoryhmän näkökulmasta, mutta ne olivat merkittäviä yksittäisen toimielimen tai elimen kannalta, ja ne on siksi aiheellista korjata.

Luku 8: EU:n talousarviosta rahoitetun toiminnan tuloksellisuus

Vuosikertomuksen uusi luku sisältää tilintarkastustuomioistuimen huomautukset, jotka koskevat komission vuotuisissa toimintakertomuksissa esittämää itsearviointia toiminnan tuloksellisuudesta. Lisäksi uudessa luvussa käsitellään tilintarkastustuomioistuimen omien toiminnantarkastusten keskeisiä tuloksia viime vuodelta.

Pääosastot vahvistavat toiminnan tuloksellisuutta koskevat tavoitteet vuotuisissa hallintosuunnitelmissaan ja raportoivat tuloksista vuotuisissa toimintakertomuksissaan. Tilintarkastustuomioistuin arvioi toimintaa ja sen tuloksellisuutta koskevat tiedot, jotka

annettiin maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston, aluepolitiikan pääosaston sekä tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston vuotuisissa toimintakertomuksissa. Tilintarkastustuomioistuin arvioi tietojen tarkoituksenmukaisuuden, vertailukelpoisuuden ja luotettavuuden.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että suunniteltujen tavoitearvojen ja saavutettujen tulosten välisiä eroja ei useinkaan analysoitu ja että vaikuttavuuden raportointi ei kattanut varainkäytön taloudellisuutta ja tehokkuutta. Asianmukaisten välietappien puuttuessa oli vaikea arvioida, voitiinko edistymistä pitää oikeansuuntaisena monivuotisten tavoitteiden saavuttamista silmällä pitäen.

Tilintarkastustuomioistuin pani merkille, että vuotuisissa toimintakertomuksissa käytettiin toiminnasta raportoitaessa yleensä hallintosuunnitelmiin sisältyneitä tavoitteita, indikaattoreita ja tavoitearvoja. Lainsäädännölliset ja käytännön esteet heikensivät pääosastojen jäsenvaltioista keräämien, yhteisesti hallinnoitujen ohjelmien suunnittelua ja raportointia koskevien tietojen luotettavuutta.

Tilintarkastustuomioistuimen 14:ssä vuonna 2010 antamassa erityiskertomuksessa tarkastellaan, hallinnoitiinko EU:n tukitoimenpiteitä moitteettoman varainhoidon periaatteen (taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus) mukaisesti.

Erityiskertomuksissa tuodaan menosyklin varrelta esiin sekä myönteisiä esimerkkejä että parannusta vaativia osa-alueita. Tarkastushavainnot koskevat strategista suunnittelua, tarpeiden määrittämistä, resurssien asianmukaisuutta, aiheettoman suurien menojen tai viipeiden välttämiseen tarkoitettuja toimenpiteitä, tulosten säännöllistä seurantaa ja tuloksellisuutta koskevan raportoinnin tarvetta.

Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että suunnittelun on oltava korkealaatuista määritettäessä, kuinka odotetut tulokset voidaan saavuttaa. Riittämätön tai puutteellinen suunnittelu ja esimerkiksi SMART-tavoitteiden (tarkat, mitattavissa ja saavutettavissa olevat, relevantit ja aikasidonnaiset tavoitteet) puuttuminen saattaa aiheuttaa viipeitä ja lisäkuluja ja lisäksi vaikuttaa tuloksiin.

Johdon tilivelvollisuuden kannalta on tärkeää, että raportoidut tulokset vastaavat hallintosuunnitelmassa esitettyjä tavoitteita ja indikaattoreita ja että käytössä on asianmukaiset seuranta- ja valvontajärjestelmät, joilla saadaan luotettavaa tietoa tuloksista raportointia varten.

Kansallinen käsittely:

Valtiovarainministeriö pyytää kannanotot ja mahdolliset muut kommentit tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin ja komission vastineisiin asianomaisilta hallintoviranomaisilta Suomen kannan muodostamiseksi EU-käsittelyä varten.

Budjettijaosto (EU-34); kirjallinen menettely 15.–17.11.2011

Eduskuntakäsittely:

Käsittely Euroopan parlamentissa:

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

Ei ole.

Taloudelliset vaikutukset:

Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksella pyritään vaikuttamaan merkittävästi EU-varojen hoitoon ja käyttöön.

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

-

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
